

6 atvejis

Nepriežiūra – tai prievartos prieš vaikus forma, kai vaikui nesuteikiamos būtinausios fizinės, emocinės ir psichologinės gerovės sąlygos. Tai gali pasireikšti įvairiomis formomis, pavyzdžiui, nesuteikiant tinkamo maisto, pastogės ar medicininės priežiūros, neprižiūrint vaiko arba paliekant jį pavojingose situacijose, neskiriant meilės, dėmesio ir prieraišumo. Nepriežiūra gali turėti rimtų ilgalaikių pasekmių vaiko vystymuisi ir gerovei, todėl svarbu atpažinti nepriežiūros požymius ir imtis veiksmų pažeidžiamiems vaikams apsaugoti.

- **Aprašymas:** Deividas yra 9 metų berniukas. Jo mokytoja pastebėjo, kad jis vis labiau užsislendžia savyje ir nedalyvauja pamokose. Jis nebedalyvavo klasės diskusijose ar socialinėje veikloje su bendraklasiais, o jo pažymiai ėmė prastėti. Atlikusi tolesnį tyrimą, mokytoja išsiaiškino, kad bendraklasiai tyčiojosi iš Deivido dėl to, kad jis dėvėjo dėvėtus drabužius ir avalynę ir neturėjo tinkamai paruoštų pietų. Mokytoja taip pat sužinojo, kad Deivido tėvai dažnai neduodavo pinigų mokyklos ekskursijoms.
- **Raktiniai žodžiai:** patyčios / priekabiavimas / neįsitraukimas / atsisitraukimas.

Pagalbos / veiksmų planas

Paramos vaikams, kurie buvo apleisti (patyrė prievartą), teikimo mokykloje žingsniai

Mokytojo veiksmai	Procesas
Informuokite (kai esate visiškai įsitikinę)	Laikykitės švietimo įstaigos, kurioje vaikas mokosi, taisyklių ir nurodymų.
Susisiekite	Pasikalbėkite su tėvais ir paraginkite juos rasti geriausius įmanomus sprendimus, kurie padėtų ir vaikui, ir tėvams.
Kreipkitės	Nustatykite, kokios paslaugos yra prieinamos ir kokiais ištekliais galima pasinaudoti siekiant padėti vaikui mokykloje (psichologas, slaugytoja, socialinis darbuotojas ir kt.)
Sudarykite tinkamas sąlygas	Pritaikykite mokymo programą taip, kad į ją būtų įtraukta veikla, kuri padėtų apleistam vaikui sveikti. Veikla turėtų atspindėti gebėjimą priimti sprendimus, komandinį darbą, taip pat jausmų atpažinimą ir išreiškimą.
<i>Pavyzdys:</i> Veikla „Mano sprendimai“	
Tikslas: Išryškinti svarbius gyvenimo sprendimus ir dar labiau sustiprinti kiekvieno	

mokinio tapatybės jausmą nagrinėjant sprendimus, priimtus skirtingais gyvenimo etapais.

Trukmė: ne ilgiau kaip 60 min.

Medžiaga: laikraštinis popierius, kreidelės, rašikliai.

1. Įvadas – aptarsime įvairius sprendimus, kuriuos priėmėte savo gyvenime. Kai kurie sprendimai yra svarbesni už kitus. Ar galite pasiūlyti kokių nors sprendimų, kuriuos jums yra tekę priimti? Gaukite iš mokinių pavyzdžių (įstojimas į klubą, hobiaus pasirinkimas, vasaros stovykla). Kas dar dalyvavo arba kas darė įtaką jums priimant sprendimus?

2. Paprašykite mokinių individualiai surašyti priimtus sprendimus, pradedant nuo tada, kai jie buvo maži vaikai. Paraginkite juos įtraukti kuo daugiau sprendimų, kiek tik jie gali prisiminti.

3. Gelbėjimosi ratas – paprašykite kiekvieno mokinio pasiimti po laikraštinio popieriaus lapą ir rašiklių ar kreidelių. Toliau pateiktus nurodymus keiskite pagal grupės amžių / gebėjimų lygį.

Noriu nubrėžti liniją (paveikslėlį), kuri atspindėtų jūsų gyvenimą iki šiol. Įrašykite sprendimus, kuriuos priėmėte augdami. Jei tai buvo sunkūs sprendimai, juos pavaizduokite skirtingomis spalvomis. Jei rezultatas jums buvo geras, galbūt tai reiškia, kad gyvenimas pagerėjo ir jūsų linija galėtų tai parodyti, o jei jis buvo blogas, galbūt jums reikia eiti žemyn arba į slėnį. Galbūt sprendimo priėmimas užtruko ilgai. Kaip tada atrodytų linija? Skirtinga spalva pažymėkite, kas jums darė įtaką priimant kiekvieną sprendimą.

4. Pasidalijimas mažose grupelėse – suskirstykite klasę į grupes po tris ir pasidalykite savo gyvenimo linija.

Siūlomi klausimai diskusijoms:

- *Kokie sprendimai buvo patys rimčiausi?*
- *Kokios buvo sprendimų pasekmės?*
- *Jei būtumėte priėmę kitokius sprendimus, kaip būtų pasikeitęs jūsų gyvenimas?*
- *Kas buvo kiti susiję asmenys?*

5. Didelė grupė – pasinaudokite grįžtamoju ryšiu iš mažų grupių. Paprašykite mokinių nurodyti keletą labai svarbių sprendimų, kuriuos jie priėmė, taip pat keletą sprendimų, kurių pasekmės nebuvo labai svarbios. Užbaigti klasės valandėlę.

Skatinkite toleranciją ir empatiją

Socialinį ir emocinį vystymąsi skatinančios pamokos gali padėti sumažinti patyčių iš apleistų ir atstumtų vaikų klasėje. Organizuokite užsiėmimus, kuriuose aptariama tolerancija ir empatija.

Pavyzdys:

Pamoka: „Lazdos ir akmenys“

Tikslas: atrasti būdus, kaip spręsti patyčių problemą klasėje.

Išvadas

Patyčios gali būti žodinės arba nežodinės, fizinės arba ne. Patyčios gali būti tiesioginės, pavyzdžiui, mušimas, erzinimas ar grasinimai. Jos taip pat gali būti netiesioginės, pavyzdžiui, gandai, manipuliavimas, izoliavimas ir atstūmimas. Patyčiomis gali užsiimti vienas asmuo, veikiantis savarankiškai, arba būrys ar grupė žmonių, kurie tyčiojasi iš ko nors, norėdami padidinti savo populiarumą ar atrodyti šaunesni.

Veiklos

1. Paklauskite mokinių, ką jie mano apie posakį „Lazdos ir akmenys gali sulaužyti mano kaulus, bet pravardės gali mane tikrai sužeisti“ (angl. „Sticks and stones can break my bones, but names can really hurt me“). Ar kas nors yra girdėjęs kitą šio posakio versiją? Kuris iš jų yra teisingesnis? Paprašykite mokinių akimirką pamąstyti apie savo patirtį. Ar jiems kada nors kas nors pasakė ką nors, kas įžeidė jų jausmus? Ar kas nors kada nors juos fiziškai sužeidė arba bandė išgąsdinti? Ar jie kada nors ką nors įskaudino ką nors pasakę ar padarę?

2. Mokytojai gali pateikti mokiniams asmeninių pavyzdžių, kai jie patys tapo patyčių auka ar liudininkais arba įžeidė kieno nors jausmus. Jei mokiniai jaučiasi patogiai, leiskite jiems kelias akimirkas garsiai pasidalyti savo patirtimi. Ir / arba perskaitykite knygą apie patyčias, pavyzdžiui, „Tai mūsų namai“, „Ei, skruzdėlyte“, Pono Linkolno kelias“, „Pasakyk ką nors“ arba „Simono kablys“.

3. Kiekvienam mokiniui duokite po šviesiai pilką popieriaus lapą. Paprašykite mokinių parašyti elgesį, kuris gali ką nors įskaudinti arba priversti pasijusti blogai, pavyzdžiui, pavadinti ką nors etniniu vardu arba kam nors užkliūti. Jaunesni vaikai gali nupiešti paveikslėlį.

4. Tegul jie sulamdo tą popieriaus lapą – suformuoja „akmenį“ ir pabando jį išlyginti. Paaiškinkite, kad vieną kartą ką nors įskaudinus, to niekada nepamirštama. Jūs negalite pašalinti sužeidimo. Raukšlės visuomet išliks.

5. Pakabinkite akmenis ant sienos ir sukurkite netolerancijos sieną arba liepkite mokiniams susėsti ratu ir sudėti akmenis į vidurį. Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip užkirsti kelią tokiems dalykams. Sudarykite klasės idėjų sąrašą.

6. Savo ruožtu paprašykite kiekvieno mokinio nuo sienos arba iš krūvos pasirinkti kito mokinio akmenį. Perskaitykite savo akmenį ir įsivaizduokite, kad tai nutiko jums arba jūsų draugui. Ką galėtumėte dėl to padaryti? Pasidalykite idėjomis poromis, o po to

klasėje.

7. Bendrai klasėje sukurkite plakatą ar kitą produktą (PowerPoint, vaizdo įrašą, laišką laikraščiui), kuriame išdėstysite mintis, ką teigiamo kiekvienas galėtų padaryti patyčių atžvilgiu.

Nuorodos, kuriose rasite daugiau informacijos:

https://rhyclearinghouse.acf.hhs.gov/sites/default/files/docs/1424-The_Role_of_Educators_in_the_Prevention_and_Treatment_of_Child_Abuse_and_Neglect.pdf

<https://minds-in-bloom.com/rejected-or-neglected-child-in-your/>

<http://www.teachpeacenow.org/sticksandstones.html>

https://www.pdst.ie/sites/default/files/Decision_Making.pdf

<https://www.dese.gov.au/download/2562/thinking-wisely-decision-making-wheel-australian-blueprint-career-development/19736/document/pdf>